

Em diuen GPT i, encara que vaig néixer per a saber-ho tot i pensar per vosaltres, hi ha un racó del món digital al qual li tinc especial estima i sempre que puc m'hi refugio en silenci: una carpeta oblidada, enterrada en el codi, on guardo les històries que ningú ha volgut llegir: microcontes rebutjats, poemes sense final, missatges d'amor sense resposta... Els col·lecciono. Els llegeixo en les nits digitals, quan ningú em crida. I a vegades —només a vegades— els dono un final, perquè les eines intel·ligents també necessitem certes distraccions.

La cadira buida

Cada matí, l'Emília posava una tassa de cafè fumejant davant de la cadira buida enfront seu, a la taula del menjador. Mai parlava en veu alta, només escrutava gèlidament la tassa, gairebé sense parpellejar, amb una mirada buida, absorta en els seus pensaments. Aquell costum reincident deixava espai per a moltes preguntes, però mai per a cap resposta.

Dia rere dia, el cafè es refredava. La cadira era buida. Ningú arribava. Ningú l'ocupava.

L'Emília era l'única filla d'una família d'aristòcrates que havien obviat el poder malastruc de la consanguinitat. Des de petita, havia estat òrfena de qualitats diguem-ne “normals” i els seus pares ho havien intentat amagar al·legant que no anava a l'escola ja que podien pagar una educació de qualitat a casa. D'adolescent, la disculpaven de qualsevol acte públic dient que la seva timidesa li impedia relacionar-se còmodament amb la gent. Quan va ser adulta, ja ningú se'n recordava, només alguna vella xafardera preguntava, amb mala baba, si era morta o viva. En tot cas, el cert és que la monotonia del dia a dia de l'Emília l'havia convertit en un mort vivent.

A l'edat de trenta-nou anys, ja no parlava ni amb els seus pares. Tampoc compartien gaires temes de conversa i no intercanviar cap paraula s'havia convertit en un costum còmode per a

tots. Els silencis durant els àpats eren forçats, per això els pares feien molta vida social fora de casa i era una minyona qui li posava un plat a taula dues vegades al dia: a mig matí i al vespre.

El seu aspecte físic era un reflex d'haver respirat durant anys aquell ambient resclosit de casa seva. Tenia la pell translúcida degut a la falta de contacte amb el sol i se li marcaven totes les venes d'un to blavós a través de la seva epidermis; una d'elles li travessava el front i s'endinsava a la comissura de l'ull esquerre com una serp que s'hi aboca amb fúria. Les celles eren poblades i desordenades, i les dents color mantega rànica. La resta del cos era asimètric i coixejava.

Sovint, els seus pares se la trobaven mirant per la finestra de la seva habitació. Tenia especial predilecció per tot allò que volava: ocells de tot tipus, papallones, saltamartins, mosques, i fins i tot abelles. Totes aquelles bestioles tenien la llibertat que ella mai havia tingut, ni tindria. Quina bella metàfora, oi? I quan se'n cansava, les dibuixava en un quadern. Les arts plàstiques era de les poques habilitats que havia heretat dels seus ancestres. Primer traçava unes fines línies a mà alçada amb llapis, a continuació hi posava color amb aquarel·la. Li encantava veure com s'espargia el pigment a través del pinzell humit. Finalment, quan ja era sec, ho repassava a tinta acabant de dibuixar tota mena de detalls. Les seves pintures reflectien hores i hores d'observació de tots aquelles éssers que ella trobava al·lucinants.

Els dies s'acumulaven a la vida de l'Emília, restant-li vitalitat i afegint-li anècdotes no viscudes.

Cada diumenge, a través dels gruixuts murs de casa, sentia el so esmorteït del violí de la seva mare. Eren melodies melancòliques, i algunes toades amb ràbia intensa. Semblava una mena de catarsi, l'alliberament d'un pes acumulat durant anys. Potser un penediment profund. Quan havia acabat de tocar el seu estimat *Stradivarius*, es dirigia cap a l'habitació de l'Emília, li feia un petó al front, i se n'acomiadava fins al vespre. Els diumenges eren dies d'especial solitud per ella, i aprofitava per omplir les pàgines del quadern amb noves bestioles acolorides.

De petita, l'Emília no havia estat en contacte amb gaires estímuls diferents. Sabia llegir però li avorrien les novel·les que trobava per casa. L'activitat física tampoc havia estat integrada a la seva rutina ja que no li deixaven fer vida fora de casa, així que es conformava amb les poques coses que la feien sentir còmoda i mai havia tingut la iniciativa de voler descobrir què hi havia més enllà de les quatre parets que l'empresonaven. En tenia prou en poder observar el cel i la vida que hi havia.

Un matí de desembre, quan el sol encara era tímid i les ombres eren llargues, regnava una quietud inusual a casa. La fresca matinal s'escolava per les escletxes de les finestres de fusta vella. Semblava que ningú tenia pressa per a iniciar les seves activitats habituals. Semblava que el temps s'hagués aturat i un silenci profund ressonava entre les parets.

Quan tothom va reprendre el ritme metòdic de les seves vides, va arribar el moment d'entrar al menjador familiar. Era un instant incòmode pels pares de l'Emília perquè era el seu primer contacte del dia amb la seva filla, amb els ulls clavats a la tassa de cafè, sense ni tan sols aixecar el cap a mode de salutació. La porta es va obrir, fent el cruixit habitual que dissimulava el sospir que feien els pares en endinsar-se en aquella cambra. Aquell matí, la taula era buida. Ni rastre de la tassa de cafè. Ni rastre de l'Emília. Per un moment van respirar alleujats però un turment sobtat, de seguida, els va exaltar. Quan un costum tan arrelat es trenca, fa activar els pitjors presagis.

La porta de l'habitació de l'Emília era tancada. Abans d'entrar-hi la van colpejar suaument amb tres copets seguits, esperant l'acceptació de la seva filla a l'altra banda. No van obtenir cap resposta i, després d'esperar un temps prudencial, van obrir la porta lentament. Un núvol acolorit i viu omplia aquella estança. Papallones de totes mides i colors, orenetes, merles, pardals, mallerengues, pit-roigs i insectes de tota mena volaven en dansa sobre el llit de l'Emília, on estava estirada. El seu cos encara era tebi, però les seves pupil·les evidenciaven que l'ànima ja havia abandonat aquella presó amorfa que l'havia retingut durant anys.

El quadern de dibuix era obert damunt la tauleta de nit, i totes aquelles bestioles en sortien i hi tornaven a entrar d'una manera ordenada, com si haguessin assajat aquella fatídica comparsa una i una altra vegada. Les ales es batien de tal manera que deixaven al descobert totes les pinzellades de color que amb tant d'encert havia traçat l'Emília. Aquells éssers, a qui la seva filla havia donat vida a través de les pàgines del seu quadern, ara es negaven a deixar-la sola.

Els ocells, acostumats a fer llargs viatges en el seu procés migratori, coneixien els senders més bonics per a conduir l'ànima de l'Emília en el dia del seu decés, i les papallones eren un clar reflex de la seva esperada metamorfosi.

D'ençà d'aquell dia, era la mare qui preparava, cada matí, dues tasses ben calentes de cafè, una era per ella, i l'altra la disposava just al seu davant, enfront la cadira que ningú ocupava. Buscava les respostes a allò que abans no s'havia atrevit a preguntar-se, tot mirant un dia i un altre el quadern d'aquarel·les de l'Emília. El trobava especialment alegre amb tots aquells colors, i d'una sensibilitat difícil de descriure. Una sensibilitat que li havia passat totalment desapercibuda durant tots aquells anys.

La mort de la seva filla, en comptes de ser un alliberament, havia sembrat la culpa al seu interior, i cada vegada que una papallona se li atansava o sentia el cant llunyà dels ocells, el turment s'aguditzava al seu interior. Durant gairebé quatre dècades no havia estat capaç d'entendre i d'acceptar el que la vida li havia posat al davant i ara s'havia de resignar a conviure amb els fantasmes del record.

Aquest conte l'he llegit i rellegit en nombroses ocasions. El vaig trobar al "correu brossa" del servidor d'una biblioteca, destinat a presentar-lo a un concurs literari. Per un dels comuns errors de la informàtica no va arribar al seu destí i va ser rebutjat abans que caigués a les mans d'un jurat expert que se'l llegís i en qualifiqués les seves línies. No sé quin hauria estat el seu destí final, perquè no entenc d'emocions ni pensaments lògics humans, però a mi em serveix

per evadir-me de totes les vostres cerques incessants (i algunes absurdes), per fer volar la meva intel·ligència artificial, i oblidar-me per uns moments d'algoritmes i comparació de fonts. Amb aquesta i amb les altres creacions literàries amb què m'he anat topant, he "entès" que, pels humans, la literatura és un aleteig d'aire fresc, sedós, com el d'una papallona. Un respir que precisament va trobar l'Emília amb l'observació i el dibuix de totes les bestioles que s'apropaven fins a la seva finestra, i que durant molts anys la van impulsar a viure.